

Drømmen

60'erne i provinsen

Af Jes Nysten

Niels Arden Oplev har med "Drømmen" givet os en rørende, varm og solidarisk film om kampen for retfærdighed og respekt. Han tør være både sentimental og engageret – her er ingen kølig distance eller sarkastiske bemærkninger. Den onde er vitterlig ond, og filmen er aldeles solidarisk med drengen Frits og hans kamp. Endelig en film for hele familien.

Vi befinder os i 1969 - i provinsen, hvor vi oplever et opgør, der måske nok kommer lidt senere end i storbyen, men som ikke er mindre gennemgribende. Oprørstendenserne fra storbyen kommer rent bogstavelig til den lille jyske by i skikkelse af den unge lærerstude-rende Freddy med hans lange hår, skjorten uden på bukserne og den elektriske guitar. Freddy dumper ned i et drama, der ikke bare kan løses med en rytmisk sang eller nogle uforpligtende fraser, for det er et drama på liv og død, der udspiller sig i den skole, han kommer til. Han bliver nemlig mere eller mindre ufrivillig part i drengen Frits' kamp – en kamp for anstændighed og retfærdighed. Frits er lige kommet fra landsbyskolen og begyndt i 6-klasse, hvor han fra første dag oplever inspektørens mishag på grund af hans frisur og bondske opførsel. En dum drengesteg, som Frits deltager i, udløser konflikten: Inspektøren tæver Frits, så der går ud over hans ene øre.

Så er kampen i gang. Mellem inspektøren og skolekommissionen, der gerne vil beholde traditionerne (privilegierne) og dermed inspektøren på den ene side og Frits, hans forældre og Freddy på den anden side. Alle de usle og alt for velkendte kneb bliver brugt fra inspektørens side for at fremstå som den, der har retten på sin side. Men Frits har et helt ukueligt mod og føler sig "vækket" af Martin Luther Kings "I have a dream". Så kampen bliver mere lige end først antaget, og filmen ender, der hvor den selvfølgelig skal ende.

Filmene vil fortælle en god og opbyggelig historie, og det lykkes sandelig. Der er ikke slinger i valsen: De onde er onde og de gode er gode. Sådant er det altså i denne historie. Når filmen fremtræder så renfærdig og varmhjertet, som den gør, tager vi gerne det lidt klichéagtige med. Der gør vi også, fordi der spilles så ypperligt i rollerne. Bent Mejding er rystende god som inspektøren; han har næsten taget monopol på rollen som den onde i dansk film, men han gør det også så fremragende. Tænk bl.a. på hans præstation som faderen i "Tro, håb og kærlighed"! Rollen her i "Drømmen" må indbringe ham en velfortjent pris. Men også Jens Jørn Spottag yder en hjertegribende præstation som Frits' skrøbelige far, og så skal der kippes med flaget for den 13-årige Janus Dissing Rathke, der spiller Frits overbevisende. Et lille minus er nok Anders W. Berthelsen i rollen som den unge progressive lærer Freddy. Det fungerer ikke rigtigt, synes jeg. Men det er en bagatel i en film, der ellers swinger rigtig godt.

Danmark 2005 - Instr.: Niels Arden Oplev - Manus: Steen Bille - Medv.: Anders W. Berthelsen (Freddie Svale), Bent Mejding (Lindum-Svendsen), Janus Dissing Rathke (Frits), Sarah Juel Werner (Iben), Jens Jørn Spottag (Peder), Anne-Grethe Bjarup Riis (Stine), Peter Hesse Overgaard (Erling) - 104 min. - Dansk biografpremiere d. 24/3, 2006 og på DVD d. 2/10 - Udlejning: Nordisk - Till. f. børn over 11 år

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=5858&area=3>

<http://philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2398>

<http://www.schnitt.de/202,1386,01.html>